

Josef Hora

Struny ve větru

Tvůj hlas

Domov

VYŠEHRAĐ

Struny ve větru

Vítr rozehrál struny mé,
dlouhé prsty v nich hrají,
prsty bílého hvězdáře
se vlasem hvězd probírají.

Slyšel jsi hlas, jenž soumrakem zrál?

Smějte se, lkejte,
struny ve větru,
sršte jak hřeben,
česající tmu,

a větru dík, jenž krví vál.

Tam, kde tma plavým splavem
splývá do oken spících,
struny mé rozehrané
jdou sluchem rozsvěčujících,

prýští jak paprsek lunny,
jenž láká nás ve vratkou výš.

Jdu, jdeš a jdeme,
proč a kam — zda víš?

Zpěv rodné zemi

—

Země, země, stokrát pokoušená,
kolikrát
vídala jsi cizí ruce z věna
tvého lidu cáry rvát!
Krev a slzy tekly po tvé skrání,
mlčel hlas božího slitování
a jen smrt a jenom hlad
sily zrno do tvých lad.

Bůh a svět
postavili tě v svůj střed,
drtili tě v rukou jako květ,
jako kalich v střepey rozbili tě,
jako stromu zas ti dali zrát.
Mnich a voják bili, líbali tě,
trhali a látali tvůj šat.

Jako luna ubývající
mizela jsi za mraky svým dětem,
jako pecen, jehož krajíci

živila se vojska, jdoucí světem.
V rouchu rozbitém
stála jsi, jen socha mezi kříži,
oslněna úsvitem,
jenž se ti vždy v blestích pouze blíží.

Věčný hřbitove,
věčná kolébko, v tmách zavěšená,
z jámy morové
stokrát k slunci rozkvetla jsi zas
jako žena
plná krás,
tisíckrát jsi počala a nesla
děti na klíně a v polích klas.
Vidím tě, loď, úder tvého vesla,
kterak staletími veze nás.

Modrou legendou jsi kvetla, země,
nad mým rodným krajem prostřed Čech.
Hora Říp se skláněla tam ke mně
jako matčin prs a sladký vzdech.
Jak polibek na ústech
chutnala jsi po ovoci sadů,
v stínu hájů, v světle vinogradů.

Kolikrát
rozkvetla jsi rádlem rodných lánů,
zpěvem jitřních kohoutů v svých zdech,

tancem žen ve vůni tymiánu,
závratí a láskou v dívčích snech.

Rody jdou

přes tvá pole, obtěžkaná prací,
do dílen, v nichž syčí kujný kov.

V dětský smích, v zpěv mlýnských kol se ztrácí
vyhaslý hlas mrtvých, nářek vdov.

Kolikrát jsi plavně vyzpívala
rodnou řečí zdar svých hrdých hlav,
kvetla slovem, do něhož se vřala
myšlenka jak do propasti splav.
Kvetla slovem, sňatým ze rtů máje,
modrou nocí snů, jež bezesná je,
v jejíchž loktech touha uchvátí
lidská srdce strašnou závratí.

Kolikrát,

do věčnosti slova zahleděni,
synové tví v šepotu tvých šťav
předli v přísném opojení
Bohu zlatohlav!

Tak jsi kvetla, kvetla slovem božím,
za svým chlebem lopotíc se hložím,
ruce krvavé a v očích sen
království, v něž vejdou dobří jen.

Kolikrát,
otevřena dokořán,
pod kopyty armád jsi se chvěla!
Zastíněna meči ze všech stran,
jako rána krvavá jsi zela.

Kolikrát
pospíchali muži od tvých brázd
šturmovat a s okovanou zbrojí
bránit vlast!
Jako včely v pohněvaném roji
proti kříži kříž a s mečem ohnivým
nesli do ciziny plameny a dým.

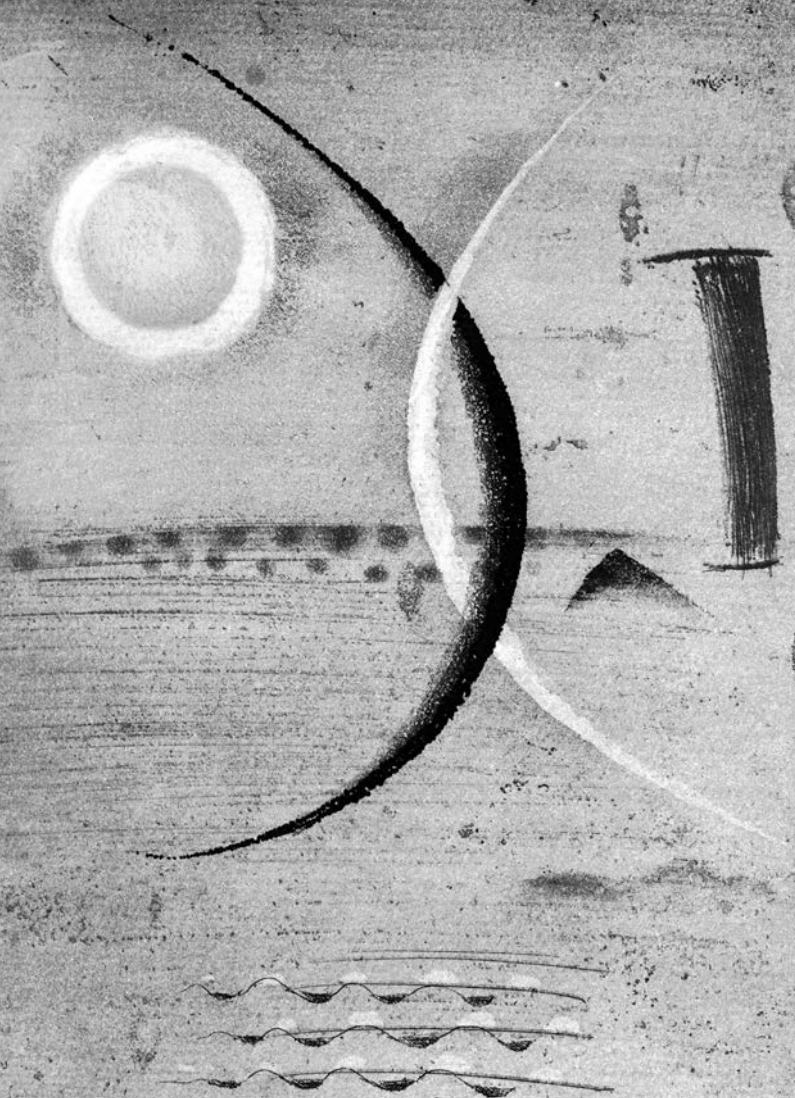
Kolikrát,
krutí k sobě, bratr bratra bili,
rozdělení evangeliem.
Ve tvých hvozdech lační vlci vyli,
o plášť chudiny se rval tvůj sněm.

Tehdá Antikrist v svém pyšném chvostu
tebou šel jak po služebném mostu
léta, staletí.
Ty však, znovu rodíc ve svém hloží
pokorné a vzdorné děti boží,
pučela jsi v nové okvětí,

v sladký jazyk domoviny,
pršící jak modrojas
nad vrchy a nad roviny.

Celá v nás,
stokrát k slunci rozkvetla jsi zas,
zraješ k ránu rádlem plodných lánů,
tancem žen ve vůni tymiánu,
modlitbou, jež ze rtů uniká mi
jako pramen pod horami,
hudbou snivců, symfonií žalu
nad hrobkami žebráků a králů,
písmem moudrých, zasednuvších v radu,
melancholií mlh v listopadu,
krokem vojsk, jež putovala světem
k tvému jaru s biblí, kulometem,
kovem měst a robotnickým dnem.

A tak jdem
mrtví, živí, nezrození,
nekonečné pokolení.
Z bouřných mraků nad světem
stoupáš s námi, ostrov štěstí,
nekonečný život náš,
na němž je nám růst i kvěsti,
držet stráž.

Ediční poznámka

Při přípravě tohoto vydání jsme vycházeli u všech tří sbírek z (knižního) vydání poslední ruky a přistoupili výhradně ke změnám ortografickým, které neměly vliv na metricou či zvukovou stránku jednotlivých básní. Navzdory tomu jsme přitakali předchozím edičním úpravám sbírky *Tvůj hlas*, ve kterých jsou již v souladu s autorským záměrem vynechány oddíly IV (Hofmannsthalovy překlady) a V (ježž básník přetiskl ze sbírky *Mít křídla*). Zachovali jsme však i úpravu veršů z vydání poslední ruky. V rámci zachování efonického záměru jsme přistoupili ke změně spojení *šum mussellinu* na *šum mušelínu* (s. 37), jež předchozí edice přepsaly v souladu s dobovými pravidly jako *šum muselínu*. Interpretačně motivovaná je pouze změna interpunkce na s. 36, předchozí edice zde čárku po slově *hloupostí* nezahrnuly.

Obsah

Struny ve větru 7

Tvůj hlas 61

I 63

II 83

III 97

Domov 117

Pozdravy 119

Dvakrát nad Prahou 133

List za listem 137

Zpěv rodné zemi 154

EDICE
verše
SVAZEK
(57)

Josef Hora

Struny ve větru
Tvůj Hlas
Domov

Ilustrace Pavel Sukdolák
Typografie Vladimír Verner
Vydalo nakladatelství Vyšehrad, spol. s r. o.,
v Praze roku 2017 jako svou 1671. publikaci
Vydání první. AA 1,56. Stran 168
Odpovědná redaktorka Alena Snelling
Vytiskla Těšínská tiskárna, a. s.
Doporučená cena 188 Kč

Nakladatelství Vyšehrad, spol. s r. o.,
Praha 3, Víta Nejedlého 15
e-mail: info@ivysehrad.cz
www.ivysehrad.cz

ISBN 978-80-7429-825-7